

Milieujaarrapportage 2023

Naam : Arno van der Spek,
Coördinator Duurzaamheid & Milieu

Afdeling : Dienst Informatie en Faciliteiten

Datum : 31 oktober 2024

Voorwoord

Milieu en duurzaamheid zijn voor het IJssel Land Ziekenhuis belangrijke thema's en staan daarom hoog op de agenda. In 2023 zijn er stappen gemaakt in het verder verduurzamen van de organisatie en het zorgdragen voor het milieu, met als resultaat dat het IJssel Land Ziekenhuis het zilveren keurmerk van de Milieuthermometer Zorg in 2023 mocht behouden!

Naast het behouden van het zilveren certificaat is er in 2023 hard gewerkt aan een nieuw beleid Duurzaamheid & Milieu wat in oktober is vastgesteld. Het nieuwe beleid zal, met behulp van de opgenomen doelstellingen, het IJssel Land Ziekenhuis helpen om de ingeslagen weg te vervolgen en stappen te blijven zetten in de verduurzaming van de organisatie.

In 2022 heeft het IJssel Land Ziekenhuis de Green Deal 3.0 ondertekend waardoor het een inspanningsverplichting is aangegaan om samen met (zorg)partners te werken aan verduurzaming aan de hand van de 5 thema's van de Green Deal.

Een van de samenwerkingen waar het IJssel Land Ziekenhuis actief bij betrokken is, is het samenwerkingsverband SRZ (Stichting Samenwerkende Rijnmond Ziekenhuizen). Tijdens de bijeenkomsten van de SRZ worden duurzame initiatieven gedeeld waaronder de Werkgeversaankpak Duurzame Mobiliteit, die in 2023 is ondertekend. Met deze ondertekening hebben de ziekenhuizen zich verbonden om actief aan de slag te gaan om de mobiliteit te verduurzamen.

Het IJssel Land Ziekenhuis en de Lelie zorggroep zijn eind 2022 gestart met het samenwerken op het gebied van duurzaamheid. De beide organisaties werkten al op verschillende gebieden samen, maar hebben de samenwerking uitgebreid door in 2022 gezamenlijk een Coördinator Duurzaamheid en Milieu aan te stellen. Door deze samenwerking kan door beide organisaties gebruik gemaakt worden van de opgedane kennis en kunnen ervaringen tussen de verschillende organisaties gedeeld worden. Vanwege deze duurzame contacten zijn er ook mogelijkheden tot samenwerking om duurzame initiatieven toe te passen.

In 2023 zijn er goede resultaten behaald door het IJssel Land Ziekenhuis. Er is er minder CO₂ uitgestoten wat gedeeltelijk toe te schrijven is aan het uitvoeren van energiebesparende maatregelen. Ook is er minder water verbruikt ten opzichte van 2022 en zitten er minder vervuilende eenheden in het water dat afgevoerd wordt. Ook is er in dat jaar een start gemaakt met het uitvoeren van een pilot om het werken met het Vernacare Disposable Po Systeem te testen wat uiteindelijk een besparing in tijd, veiligheid, energie en water gaat opleveren.

Vanuit de Green Teams van het IJssel Land Ziekenhuis zijn er ook weer mooie initiatieven aangedragen. Zoals bijvoorbeeld het inzamelen van schone plastic pullen die eerder weggegooid werden en nu worden hergebruikt, het scheiden van papier op de OK en besparingen op het watergebruik. Door kritisch te kijken naar afdelingen en het toepassen van goede voorbeelden blijven we samenwerken aan nieuwe ideeën om het ziekenhuis verder te vergroenen en er een gezonde werk en leefomgeving te creëren.

De Milieurapportage van dit jaar is later opgeleverd dan voorgaande jaren. Dit heeft te maken met het langdurig uitvallen van de Coördinator Milieu en Duurzaamheid wegens ziekte.

Ruud Nellen, Albert van Wijk en Natasja Bovee
Raad van Bestuur

Voorwoord	2
Inleiding	5
Milieubelasting 2023.....	5
<hr/>	
Milieu- en energiemanagement	7
Wet- en regelgeving	7
CO ₂ routekaart	7
Inspectie bevoegd gezag.....	7
Hinder	8
Milieubeleidsplan 2023-2027	8
Milieucommunicatie.....	9
Milieuplatform zorgsector (MPZ).....	9
SRZ netwerk Duurzaamheid	10
Milieuthermometer Zorg.....	10
<hr/>	
Energie	11
Energieverbruik	11
Warmtekrachtkoppelingen (WKK).....	11
Zonnepanelen.....	12
<hr/>	
Water en afvalwater	12
Waterverbruik	12
Afvalwater.....	13
<hr/>	
CO₂	14
CO ₂ uitstoot.....	14
<hr/>	
Afval	16
Afvalscheiding	16
PET voor de Plastic Soup Foundation	18
Onderzoek naar medicatie in afvalwater.....	18
<hr/>	
Gevaarlijke stoffen	19
Transport en opslag.....	19
Evofenedex	19

Catering en voeding	20
Orbisk	20
Nationale week zonder vlees 2023	20
Eet geen dierendag 2023	21

Vervoer	21
Wagenpark.....	21
Woon-werkverkeer	21
Bezoekersverkeer	22

Inkoop	22
Vastgoed	23
Healing environment	23
Green Teams	24
Missie	24
Leden	24
Activiteiten.....	25
Initiatief vanuit medewerkers	26

Inleiding

Dit milieujaarverslag 2023 van het IJsselland Ziekenhuis bevat de resultaten en activiteiten op het gebied van milieu en duurzaamheid. Net als in de voorgaande jaren is in dit rapport de structuur volgens de thema's van het normschema Milieuthermometer Zorg als leidraad gebruikt.

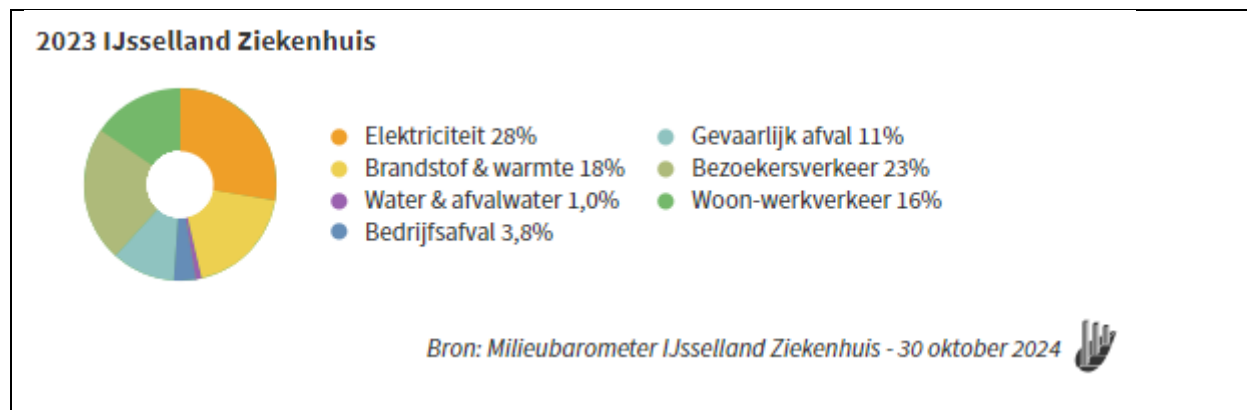
De grafieken in dit rapport zijn deels afkomstig uit de Milieubarometer waarvan het ziekenhuis een abonneerhouder is. Dit is een product van Stichting Stimular en het vertaalt milieugegevens zoals energieverbruik en afvalproductie naar grafieken en tabellen die de milieubelasting en CO₂ voetafdruk inzichtelijk maken.

Het IJsselland Ziekenhuis is aangesloten bij het Milieuplatform Zorgsector (MPZ), een aantal van de hierbij aangesloten ziekenhuizen vullen de Milieubarometer in en vormen gezamenlijk de Werkgroep Monitoren. De benchmarkresultaten die hieruit ontstaan zijn op 5 juni 2024 gezamenlijk vergeleken, onder begeleiding van MPZ/Stichting Stimular. Uit deze vergelijking blijkt dat de verdeling van de milieubelasting bij het IJsselland Ziekenhuis overeenkomt met de andere deelnemende ziekenhuizen. Uit de vergelijking blijkt ook dat het IJsselland Ziekenhuis gemiddeld presteert.

Milieubelasting 2023

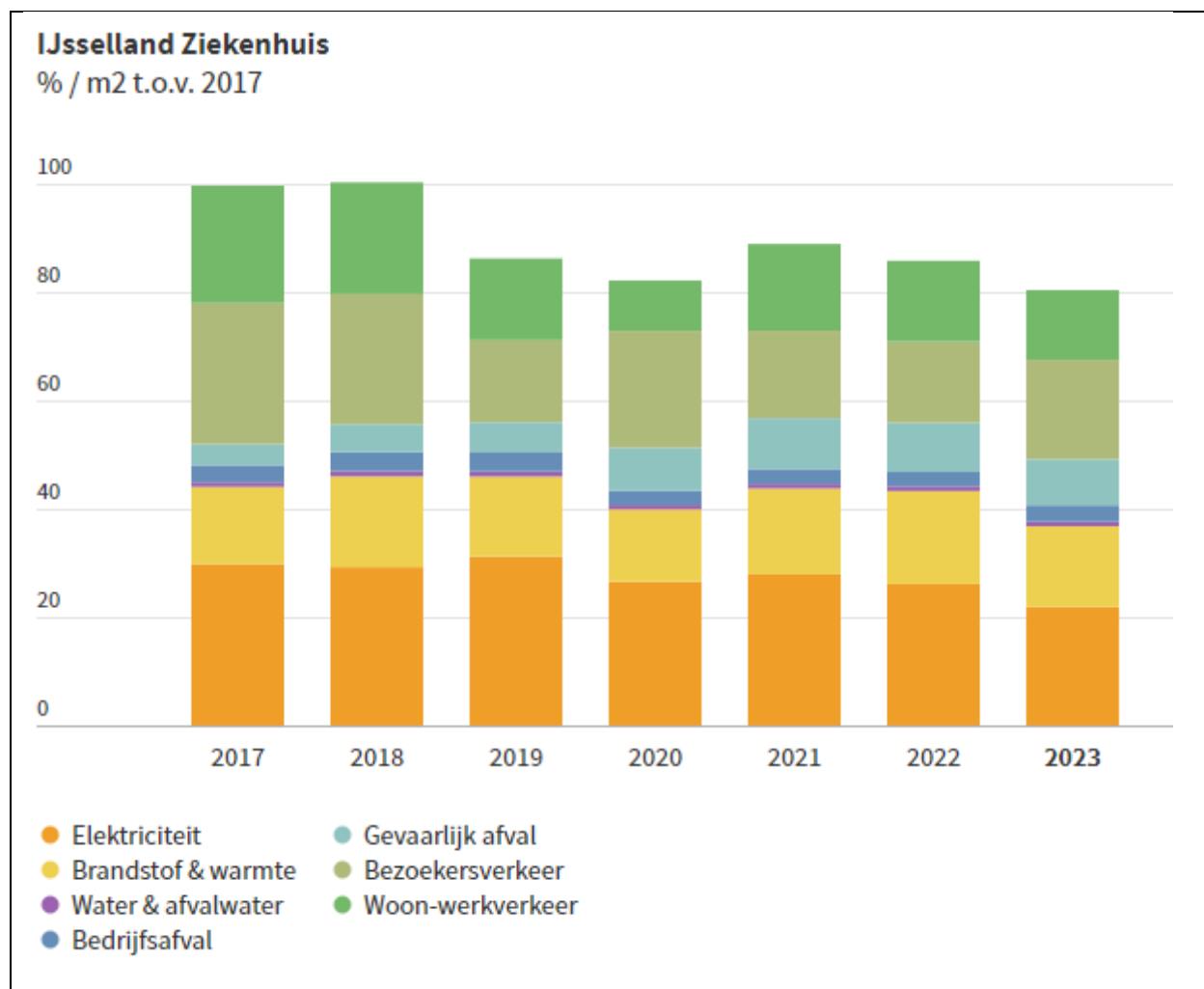
De volgende grafiek toont de verdeling van de milieubelasting in 2023. In vergelijking met 2022 is de verdeling van de milieubelasting zo goed als gelijk gebleven. De grootste milieubelasting komt vanuit het elektriciteitsverbruik. Andere segmenten die een groot aandeel hebben op de milieubelasting zijn het gasverbruik en de mobiliteit waarbij de milieubelasting van het bezoekersverkeer nu groter is dan van het gasverbruik. De totale milieubelasting is ten opzichte van 2022 gedaald. Zie hiervoor de grafiek op de volgende bladzijde.

Grafiek milieubelasting 2023

De onderstaande grafiek toont, net als in het cirkeldiagram van de vorige pagina, de verdeling van de milieubelasting. De berekende milieuscore is de som van milieuschade zoals fijnstof, verzuring en het broeikaseffect. De meerjarengrafiek van de milieubelasting wordt weergegeven vanaf 2017 omdat vanaf dit jaar de mobiliteit gemeten wordt en hierdoor een vergelijkbaar overzicht ontstaat. Tevens wordt de grafiek genormaliseerd weergegeven per m² omdat de grootte van het gebouw van invloed is op de milieubelasting.

De milieubelasting van 2017 is hierbij de nulmeting en is op 100% gesteld. Afgelopen jaren is er gestuurd op het verminderen van het elektriciteits- en gasverbruik wat terug te zien is in de grafiek.

Meerjarengrafiek genormaliseerde milieubelasting 2017-2023

Milieu- en energiemangement

Wet- en regelgeving

Het IJsselland Ziekenhuis valt in 2023 volgens de Wet Milieubeheer als type B inrichting onder de voorschriften van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling, vanaf 1 januari 2024 zal deze wetgeving opgaan in de nieuwe Omgevingswet.

Het IJsselland Ziekenhuis heeft de wettelijke zorgplicht om nadelige gevolgen voor het milieu, die ontstaan door activiteiten van het ziekenhuis, zo veel mogelijk te voorkomen en te beperken. De voornaamste regels uit het Activiteitenbesluit zijn:

- Vermindering van energieverbruik;
- Het beperken en voorkomen van emissies naar bodem, lucht en water;
- Een optimale scheiding van de afvalstromen;
- Beperken van nadelige gevolgen van het verkeer van personen en goederen van en naar het ziekenhuis.

De wettelijke verplichtingen veranderen met de stand der techniek, dit betekent dat de eisen periodiek worden aangescherpt. Daarnaast moeten alle energiebesparende maatregelen die zich binnen vijf jaar terugverdienen worden uitgevoerd. Dit zijn de door de overheid ontwikkelde 'erkende energiebesparende maatregelen'. Periodiek wordt gecontroleerd of aan deze energiebesparende maatregelen is voldaan door middel van een Informatieplicht, Onderzoeksplicht en Energieaudit (EED) en een inspectie door de regionale milieudienst. Het IJsselland Ziekenhuis heeft vrijstelling voor de EED omdat het ziekenhuis het erkende milieukeurmerk Milieuthermometer Zorg heeft behaald, de energiebesparende maatregelen zijn opgenomen in het normschema van dit keurmerk.

CO₂ routekaart

Het IJsselland Ziekenhuis heeft de ambitie om, in lijn met het Klimaatakkoord voor maatschappelijk vastgoed, 55% CO₂ reductie in 2030 te behalen ten opzichte van het vastgestelde referentiejaar 2013. Om inzichtelijk te maken hoe het ziekenhuis kan toewerken naar de landelijke doelstellingen uit het Klimaatakkoord is in 2021 een routekaart opgesteld met hierin een basisroute, route 1, en aanvullende varianten met elk een eigen CO₂-reductie resultaat. Eind 2022 was de verwachting dat de definitieve route in 2023 vastgesteld zou worden. In plaats daarvan is in 2024 een start gemaakt met een verdieping en vernieuwing van de routekaart om daarbij de definitieve route richting 2030 en 2050 vast te stellen.

Route	2030
	CO ₂ emissie reductie*
1	37%
2	49%
3A	76%
3B	51%

Inspectie bevoegd gezag

DCMR Milieudienst Rijnmond controleert als bevoegd gezag in opdracht van de regionale overheden de naleving van de milieu- en veiligheidsregels. In 2023 is er een fysieke controle geweest in het ziekenhuis. Er is gecontroleerd op de volgende wetgeving: Het activiteitenbesluit milieubeheer en de bijbehorende regeling. Bij de controle zijn een aantal punten geconstateerd die binnen de gestelde termijn zijn opgelost en waarvan de documentatie naar de DCMR is toegezonden.

Naar aanleiding van de geconstateerde punten zijn intern maatregelen geïmplementeerd die ervoor zorgen dat het IJsselland Ziekenhuis bij een volgende controle voldoet aan de gestelde eisen.

Hinder

In 2023 zijn er geen klachten over geluidsoverlast ontvangen via Milieudienst DCMR Rijnmond. Ook bij het Ziekenhuis zelf zijn geen klachten met betrekking tot hinder binnengekomen.

Milieubeleidsplan 2023-2027

In 2023 is het duurzaamheidsbeleid 2023-2027 vastgesteld. Dit meerjaren duurzaamheidsbeleid is het vervolg op het milieubeleidsplan 2019-2023. Met dit meerjaren duurzaamheidsbeleid geeft het IJsselland Ziekenhuis invulling aan het verder verduurzamen van de bedrijfsvoering.

Het IJsselland Ziekenhuis neemt zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid om op een zorgzame manier om te gaan met het milieu en bij te dragen aan een duurzame samenleving. In de jaren 2023-2027 is het duurzaamheidsbeleid van het IJsselland Ziekenhuis geschreven op de volgende pijlers:

1. Blijven voldoen aan milieuwet- en regelgeving;
2. Behouden en verstevigen van de Milieuthermometer Zorg, niveau zilver;
3. Voldoen aan de Green Deal 3.0 "Samen werken aan duurzame zorg";
4. Het verdiepen en uitrollen van de CO₂-routekaart.

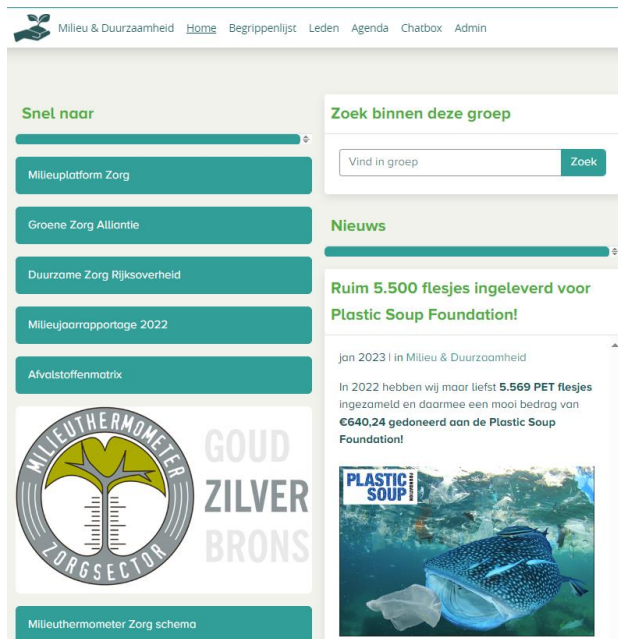
Bovenstaande pijlers hebben een gezamenlijke samenhang. Zo is het voldoen aan wet- en regelgeving ook een onderdeel van het eisenschema van de Milieuthermometer Zorg. Ook de CO₂-routekaart komt weer terug bij het voldoen aan de wet- en regelgeving en het voldoen aan de eisen van de Milieuthermometer Zorg.

De doelstellingen uit het milieubeleidsplan van 2019-2023 zijn allemaal behaald. In de komende beleidsperiode heeft het IJsselland Ziekenhuis weer een aantal speerpunten die afgerond gaan worden of waar men mee aan de slag gaat. Deze speerpunten zijn allemaal terug te voeren naar voornoemde doelstellingen:

- Duurzaamheid dieper verankeren in de organisaties door in elke businesscase op te nemen op welke manier de investering bijdraagt aan duurzaamheid;
- Inbedding en creëren van bewustzijn bij medewerkers door het opstellen van een communicatieplan;
- Het (verder) reduceren van vervuilende eenheden in het afvalwater;
- Voldoen aan wetgeving omtrent mobiliteit;
- Stimuleren en begeleiden van duurzame ideeën vanuit medewerkers (Green Team);
- Deelnemen aan onderzoeken en pilots;
- Participeren in landelijke werk- en kennisgroepen.

Met bovenstaand beleid en het halen van het keurmerk kan het IJsselland Ziekenhuis richting zorgverzekeraars en banken aantonen dat het een duurzaam beleid voert en op welke manier uiting gegeven wordt aan het verduurzamen van de organisatie.

Milieucommunicatie

The screenshot shows the intranet interface for 'Milieu & Duurzaamheid'. It features a navigation bar with links for Home, Begrippenlijst, Leden, Agenda, Chatbox, and Admin. A search bar is present with the text 'Zoek binnen deze groep'. Below the search bar, there are several news items and a 'Milieuthermometer' section. The 'Milieuthermometer' section includes a circular logo with a tree and the text 'MILIEUTHERMOMETER ZORGSECTOR' and 'GOUD ZILVER BRONS'. A news item titled 'Ruim 5.500 flesjes ingeleverd voor Plastic Soup Foundation!' is visible, along with a photo of a fish and plastic bottles.

Communicatie met betrekking tot milieu en duurzaamheid vindt gedurende het jaar plaats via het intranet (IJsselNet). Daarnaast worden nieuwsberichten over milieu en duurzaamheid periodiek gedeeld via nieuwsbrieven of via IJsselland Magazine. Verder krijgt elke medewerker elke week een samenvatting van IJsselNet via de mail met hierin de nieuwsberichten van de afgelopen week.

Periodiek wordt de Ondernemingsraad van het ziekenhuis bijgepraat door de Manager Facilitair Bedrijf en Bouw over lopende ontwikkelingen op het gebied van milieu (beleid), wet- en regelgeving en duurzaamheid. Ook komen de vorderingen die het ziekenhuis maakt op het gebied van milieu en duurzaamheid terug in het reguliere overleg met de Cliëntenraad.

Intranetpagina Duurzaamheid & Milieu 2023

Extern maakt het ziekenhuis de milieuprestaties ook inzichtelijk, zo is de CO₂ uitstoot van het ziekenhuis openbaar gepubliceerd op de website <https://www.milieubarometer.nl/CO2-footprints/>.

Op deze website hebben ruim 300 organisaties de CO₂ voetafdruk gepubliceerd waaronder verschillende Nederlandse ziekenhuizen.

Milieuplatform zorgsector (MPZ)

Het MPZ is een branchevereniging dat werkt aan kennisontwikkeling en –verspreiding op het gebied van milieu en duurzaamheid. Het IJsselland Ziekenhuis is lid van het MPZ en heeft zitting in de landelijke werkgroep Monitoring. De voorzitter van deze werkgroep wordt geleverd door het Tergooi Ziekenhuis. Binnen de werkgroep is ook Stichting Stimular vertegenwoordigd. Naast het monitoren van milieuprestaties en het bespreken van de jaarcijfers is het doel van de werkgroep het delen van kennis. Met de gedeelte kennis en het bespreken van de jaarcijfers wordt duidelijk hoe de milieubelasting verlaagd kan worden en welke knelpunten daarbij komen kijken.

In 2023 heeft de Coördinator Duurzaamheid & Milieu namens het IJsselland Ziekenhuis deelgenomen aan een fysieke bijeenkomst van de werkgroep Monitoren en aan de algemene ledenvergadering van het MPZ. Bij de tweede fysieke bijeenkomst van de werkgroep monitoring was de Coördinator Duurzaamheid & Milieu wegens ziekte helaas afwezig.

SRZ netwerk Duurzaamheid

Het SRZ netwerk is een samenwerkingsverband tussen negen ziekenhuizen in de regio Rijnmond. Het doel van SRZ is de kwaliteit van de gezondheidszorg in de regio Rijnmond te bevorderen bij die onderwerpen die een ziekenhuis overstijgen.

Sinds 2021 is er ook een SRZ netwerk Duurzaamheid, waarvan de bestuurder van het Spijkenisse Medisch Centrum de voorzitter is en waarin ook de voorzitter van de Klimaattafel Zorg Rotterdam zitting heeft. Gezamenlijk worden de uitdagingen waar de ziekenhuizen tegenaan lopen besproken en worden in kleiner verband bepaalde onderwerpen uitgewerkt. In 2023 is gezamenlijk opgetrokken voor de volgende onderwerpen:

- Mobiliteit, ondertekening klimaatakkoord door de verschillende ziekenhuizen;
- Onderzoek gedaan naar collectieve inkoop energie;
- Vanuit de verschillende ziekenhuizen zijn initiatieven gedeeld ter inspiratie voor de andere ziekenhuizen, zoals bijvoorbeeld plastic bekertjes, voeding, groene energie en afvalonderzoek.

Milieuthermometer Zorg

Door het Milieuplatform Zorg en Stichting Milieukeur is een milieukeurmerk voor de zorg ontwikkeld namelijk de Milieuthermometer Zorg. Dit keurmerk heeft drie niveaus: brons, zilver en goud. Voor het bronzen, zilveren en gouden niveau van de Milieuthermometer dient aan een oplopend aantal verplichte en extra criteria te worden voldaan. Voor het zilveren niveau geldt dat minimaal aan de 47 verplichte criteria voldaan moet worden en dat er minimaal aan 24 extra criteria naar keuze voldaan moet worden.

Het normschema wordt iedere drie jaar herzien en verzaamd, in oktober 2021 is de laatste versie, versie 6, gepubliceerd. Voorafgaand was er voor alle certificaathouders, waaronder ook het IJsselland Ziekenhuis, een inspraakperiode waar het ziekenhuis gebruik van heeft gemaakt.

In 2023 heeft het IJsselland Ziekenhuis het zilveren certificaat behaald door te voldoen aan de 47 verplichte criteria en daarnaast 30 extra criteria te hebben behaald.

De eisen van de Milieuthermometer Zorg zijn in de nieuwe versie verdeeld over 14 relevante thema's waarbij een bepaalde norm behaald moet worden.

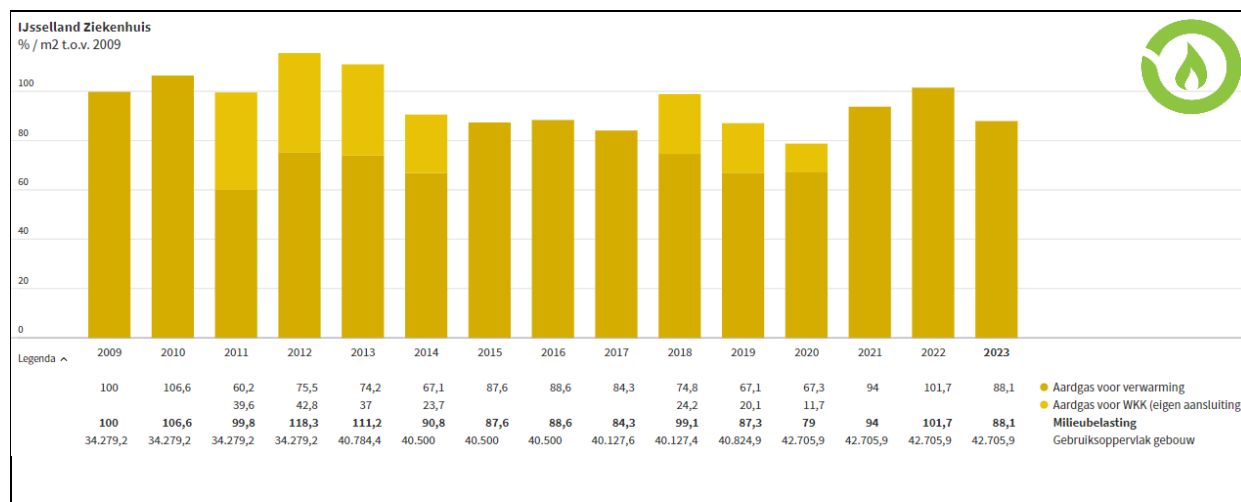
De thema's zijn:

01 Milieu- en energiemangement	08 Reiniging van ruimten, sanitair en instrumenten
02 Energie	09 Schoon en zuinig vervoer
03 Water en afvalwater	10 Inkoopbeleid
04 Gevaarlijke stoffen	11 Vastgoed
05 Lucht	12 Groenbeheer
06 Afval	13 Healing environment
07 Catering en voeding	14 Groene medici

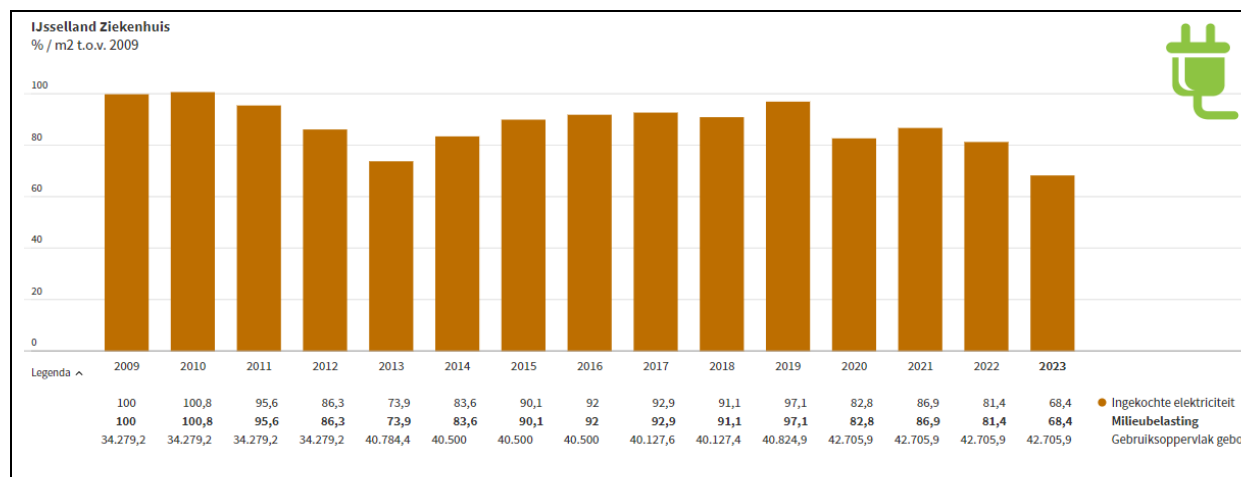
Energie

Energieverbruik

In 2023 werd er 943.021 m³ gas ingekocht voor verwarming en stoom. Het elektriciteitsverbruik was in 2023 7.484.734 kWh. Naast de inkoop van elektriciteit werd er 22.826 kWh (0,3 % van het totale verbruik) zelf opgewekt door zonnepanelen. De onderstaande grafieken laten het verbruik van gas en ingekochte elektriciteit van het ziekenhuisgebouw zien. Deze grafieken zijn genormaliseerd naar het gebruiksoppervlak om een realistisch beeld te vormen ten opzichte van voorgaande jaren waarbij 2009 het referentiejaar is:

Genormaliseerd ingekochte gas 2009-2023

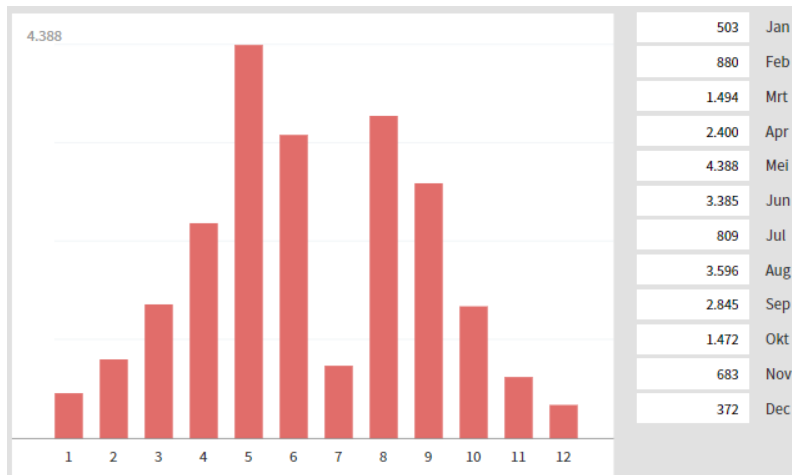

Genormaliseerd ingekochte elektriciteit 2009-2023

Warmtekrachtkoppelingen (WKK)

Het ziekenhuis heeft twee warmtekrachtkoppelingen, deze staan op het dak van gebouw D. Een WKK produceert tegelijkertijd warmte en elektriciteit met behulp van een motor die aardgas verbruikt. Vanaf 2021 hebben de WKKs niet gedraaid vanwege de hoge gasprijs ten opzichte van de elektriciteitsprijs en omdat de WKKs, vanwege onvoldoende warmtevraag, niet rendabel zijn. Vandaar dat bij de grafiek "Genormaliseerd gasverbruik 2009-2023" vanaf 2021 het lichtgele gedeelte in de kolommen weggevallen is. De planning is dat in 2024 de WKKs verwijderd zullen worden.

Zonnepanelen

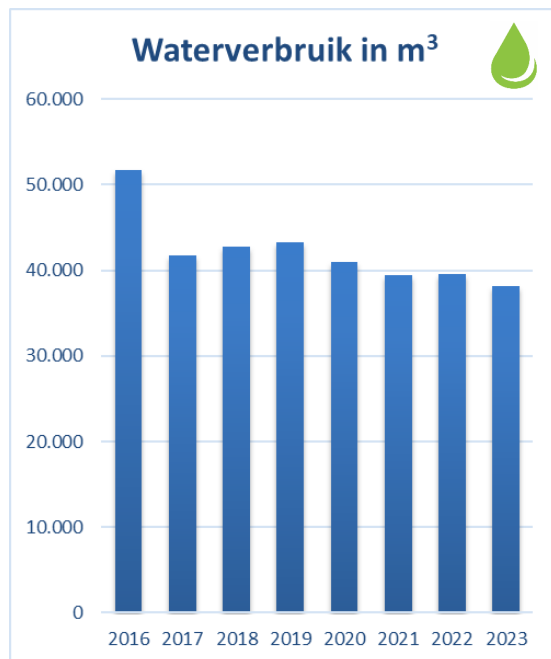
Op het dak van gebouw N liggen sinds 2019 26 zonnepanelen. In 2020 zijn er op het dak van het nieuwe OK complex 38 zonnepanelen geïnstalleerd waardoor het ziekenhuis in totaal beschikt over 64 zonnepanelen. In 2023 hebben de zonnepanelen samen ongeveer 22.826 kWh opgebracht. Dit is minder dan het voorgaande jaar. De oorzaak hiervan was een storing in de installaties.

Overzicht van de opwek van de PV-installaties in 2023.

Water en afvalwater

Waterverbruik

In 2023 heeft het IJsselland Ziekenhuis 38.139 m³ verbruikt. De onderstaande grafiek geeft het waterverbruik weer:

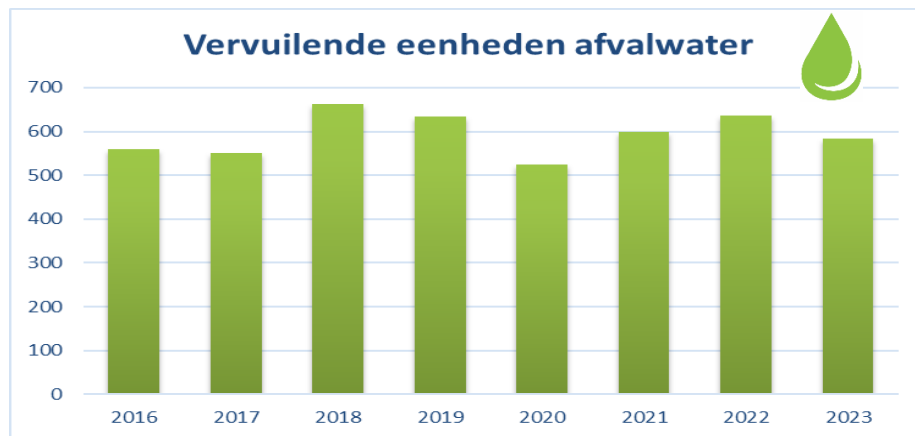
Grafiek waterverbruik 2016-2023

De dalende lijn die in voorgaande jaren is ingezet had deels te maken met tijdelijke sluitingen van klinische afdelingen vanwege de coronacrisis. Daarnaast zijn in 2021 alle tappunten en douches in het ziekenhuis teruggebracht naar 5 à 6 liter water per minuut en zijn alle toiletten op de gerenoveerde afdelingen, net als in de nieuwbouw, voorzien van een stopknop. Het waterverbruik heeft zich ondanks het weer openen van de klinische afdelingen de afgelopen jaren gestabiliseerd.

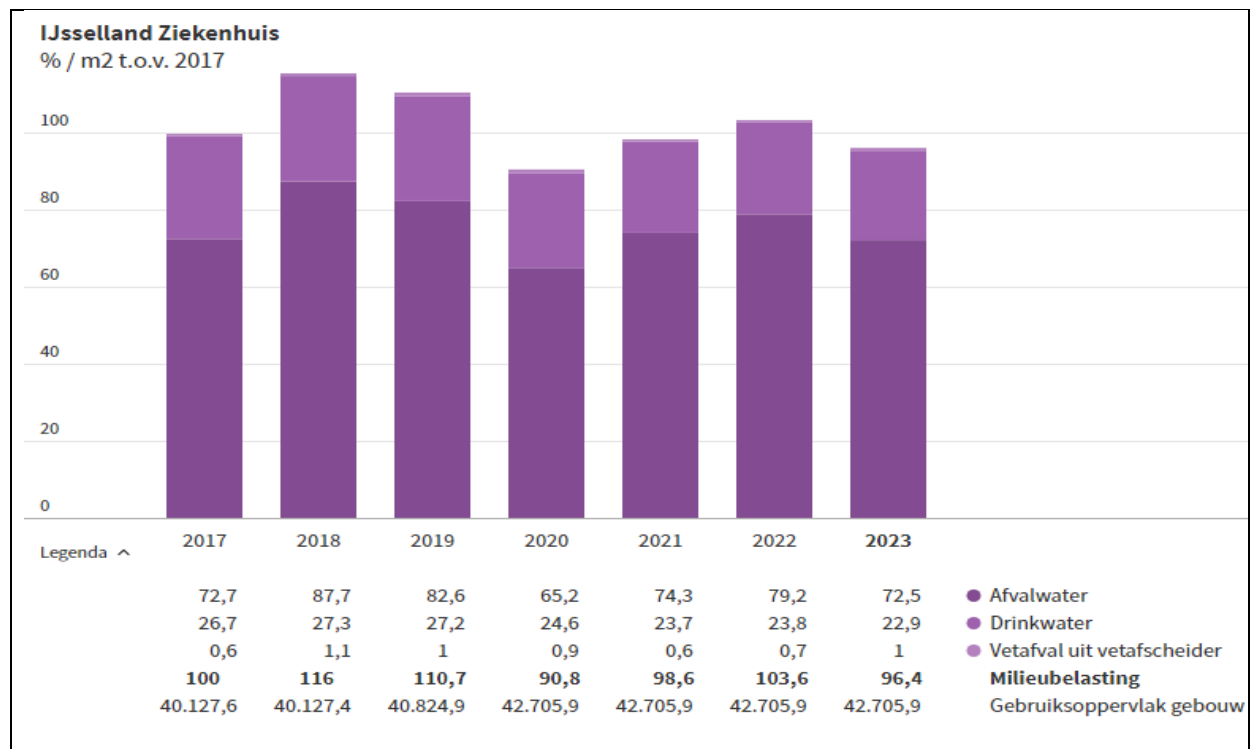
Afvalwater

De hoeveelheid afvalwater dat het ziekenhuis produceert wordt gemeten in vervuilende eenheden, in 2023 zijn er in de jaarlijkse meetweek 559 vervuilende eenheden gemeten. De onderstaande tabel laat de hoeveelheid vervuilende eenheden in de afgelopen 8 jaar zien. Uit de tabel blijkt dat de vervuilende eenheden de afgelopen jaren langzaam gestegen zijn. In 2023 is het aantal vervuilende eenheden gedaald.

Afvalwater 2016-2023

De volgende grafiek toont de genormaliseerd milieubelasting per vloeroppervlak binnen het thema water en afvalwater:

Genormaliseerde milieubelasting water en afvalwater 2017-2023

CO₂

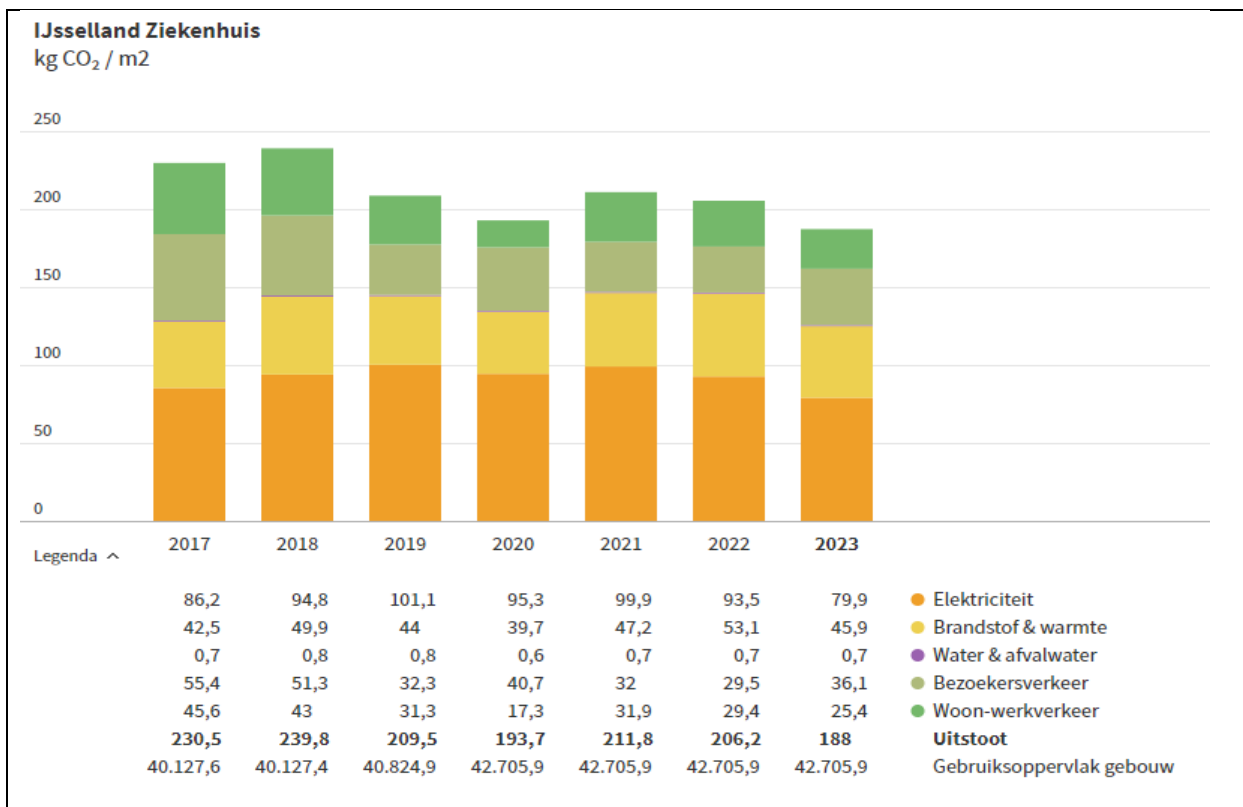
CO₂ uitstoot

De volgende grafiek toont de verdeling van de CO₂ uitstoot van het IJsselland Ziekenhuis in 2023 (aan afval zijn geen CO₂ cijfers toegekend):

CO₂ uitstoot 2023

De onderstaande grafiek is een weergave van de genormaliseerde CO₂-uitstoot in kg CO₂/m² per jaar. Hoe groter een thema in deze grafiek, des te groter is de bijdrage van dat thema aan de uitstoot van broeikasgassen (aan afval zijn geen CO₂ cijfers toegekend) De totale CO₂-uitstoot is ten opzichte van 2021 en 2022 gedaald, maar nog steeds hoger dan de CO₂-uitstoot van Coronajaar 2020. Dit Coronajaar had een positieve invloed op de daling van de CO₂-uitstoot van het woon-werkverkeer:

Meerjarengrafiek CO₂ uitstoot 2017-2023 genormaliseerd op gebruiksoppervlak

De onderstaande tabel toont de CO₂ uitstoot per thema in ton CO₂ per jaar:

		CO ₂ -parameter	CO ₂ -equivalent
Elektriciteit			
Zelf opgewekte zonnestroom (PV)	22.826 kWh	0 kg CO ₂ / kWh	0 ton CO ₂
Ingekochte elektriciteit	7.484.734 kWh	0,456 kg CO ₂ / kWh	3.413 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>3.413 ton CO₂</i>
Brandstof & warmte			
Aardgas voor verwarming	943.021 m ³	2,08 kg CO ₂ / m ³	1.961 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>1.961 ton CO₂</i>
Water & afvalwater			
Drinkwater	38.139 m ³	0,298 kg CO ₂ / m ³	11,4 ton CO ₂
Afvalwater	583 VE	29,5 kg CO ₂ / VE	17,2 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>28,6 ton CO₂</i>
Bezoekersverkeer			
Auto	7.991.838 autokilometers	0,193 kg CO ₂ / autokilometers	1.542 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>1.542 ton CO₂</i>
Woon-werkverkeer			
Openbaar vervoer mix	569.421 personenkm	0,02 kg CO ₂ / personenkm	11,4 ton CO ₂
Fiets en lopen	850.752 km	0 kg CO ₂ / km	0 ton CO ₂
Personenwagen (km)	5.563.142 km	0,193 kg CO ₂ / km	1.074 ton CO ₂
		<i>Subtotaal</i>	<i>1.085 ton CO₂</i>
		CO₂-uitstoot	8.030 ton CO₂

Tabel CO₂ uitstoot 2023 per thema

In 2023 stootte het IJsselland Ziekenhuis 8.030 ton CO₂ uit. Dit is 777 ton CO₂ minder dan in het voorgaande jaar. Het positieve verschil is vooral bereikt door een vermindering in het verbruik van elektriciteit, gas en water. Ook is bij het woon- werkverkeer een daling te zien ten opzichte van 2022. Al zijn de cijfers van 2022 niet representatief. Bij het bezoekersvervoer is juist een stijging te zien.

Ter verduidelijking: De CO₂-uitstoot van het IJsselland Ziekenhuis staat ongeveer gelijk aan 1.014 keer de wereld rondrijden in een personenauto of 4.618 keer met het vliegtuig op en neer naar New York.

Om de CO₂ uitstoot van 2023 te compenseren zouden er ruim 252.000 bomen geplant moeten worden (bij een compensatie van 31,5 kg CO₂/boom). Dit zijn 8.000 bomen minder als nodig waren om de CO₂-uitstoot in 2022 te compenseren.

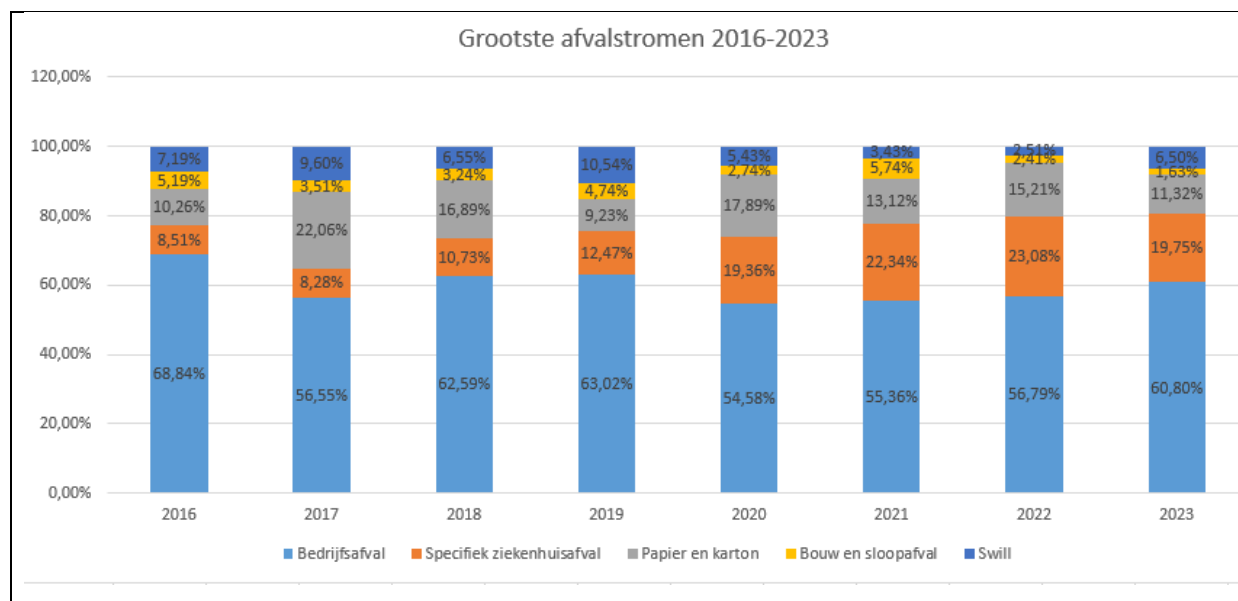
Afval

Afvalscheiding

In 2023 produceerde het IJssel Land Ziekenhuis 506.466 kg. afval (inclusief gevaarlijk afval). Dit is een stijging van 6,45% ten opzichte van 2022 (475.780 kg). Echter, hier kunnen geen conclusies uit worden getrokken vanwege verschillen in het afvalproces met voorgaande jaren. Wel valt op dat er grote verschillen voorkomen in het afvoeren van ongesorteerd bedrijfsafval en swill. Bij beide afvalstromen is een forse toename zichtbaar. Bij swill is dit te verklaren doordat in de voorgaande jaren alleen de resten van de patiëntmaaltijden gemeten werden terwijl in 2023 alle swill van het ziekenhuis meegerekend is. De verhoging van het bedrijfsafval is nog niet te verklaren. In de periode 2024/2025 zal onderzocht worden of het bedrijfsafval beter te scheiden is voor hergebruik en/of deels te voorkomen is.

Specifiek ziekenhuisafval valt onder de biologisch gevaarlijke stoffen, het bevat onder andere menselijk anatomische resten en orgaan delen, (mogelijk) infectueus afval, lichaamsvloeistoffen zoals bloed, vloeibare medicijnresten en cytostatica (chemokuren). Het aandeel specifiek ziekenhuisafval is eerder door de coronacrisis gestegen en is na deze crisis op dit hogere niveau gebleven. In 2024/2025 zullen er acties uitgezet worden om het aandeel SZA te verlagen.

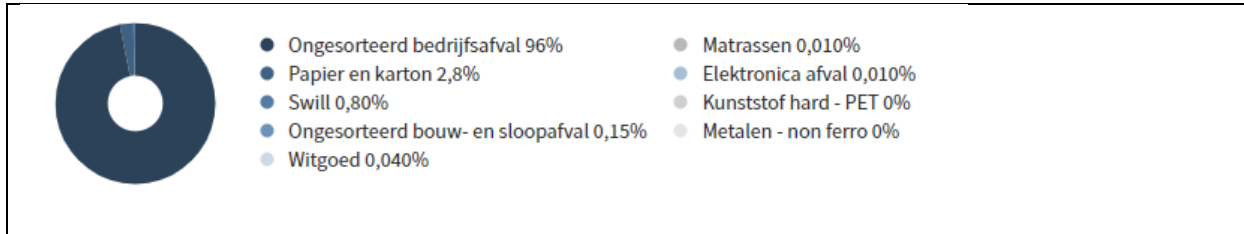
De volgende tabel geeft het percentage van de grootste afvalstromen over de afgelopen jaren weer:

Afvalstromen 2016-2023

De volgende grafiek toont de verdeling van de milieubelasting van de ongevaarlijke afvalstromen van het ziekenhuis. De afvalstroom papier en karton is inclusief het vertrouwelijk papier, dat apart wordt ingezameld.

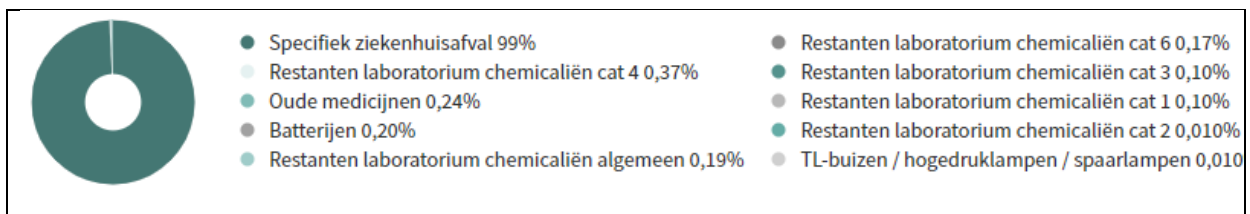
Zoals te zien is, is de stroom ongesorteerd bedrijfsafval (ook wel restafval genoemd), het grootst:

Ongevaarlijk afval 2023

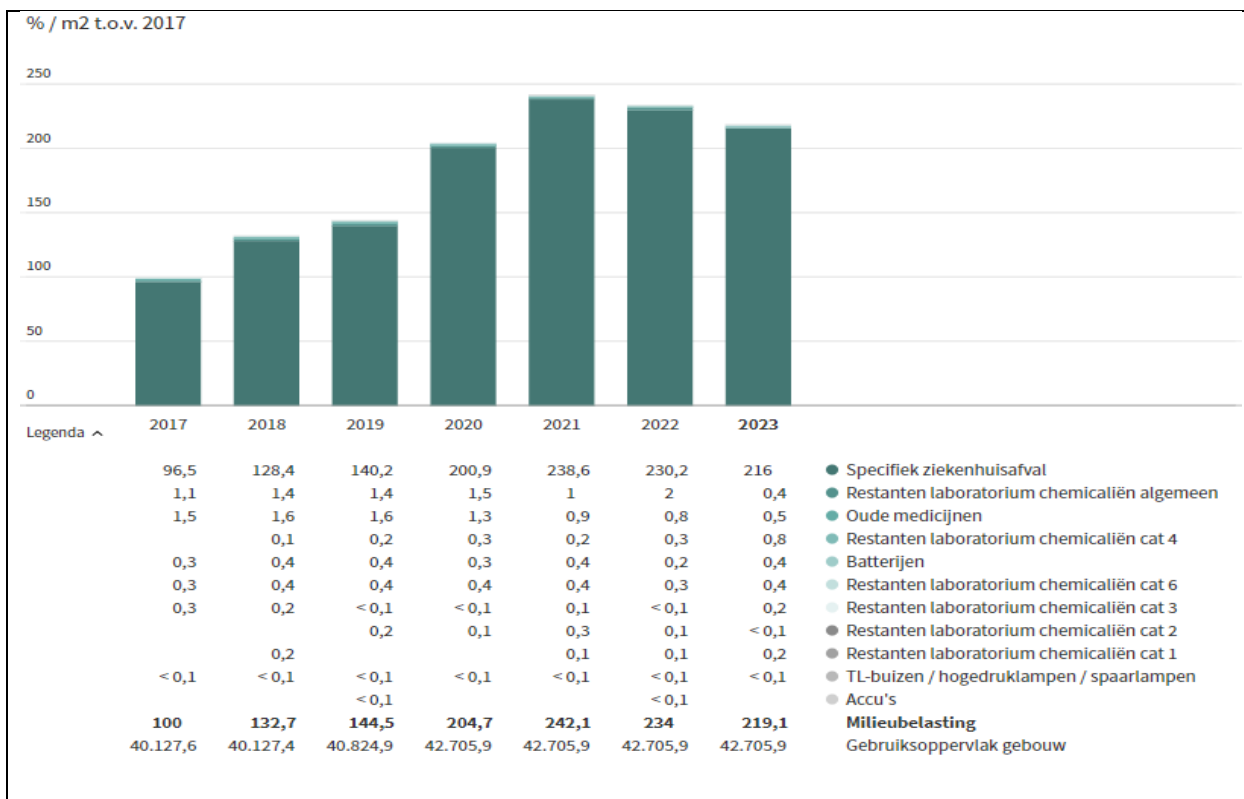
De volgende grafiek laat vervolgens de milieubelasting van het gevaarlijke afval zien in percentages, waaruit blijkt dat het aandeel specifiek ziekenhuisafval verreweg het grootst is.

De overige gevaarlijke afvalstromen zijn voornamelijk afkomstig van het AKL, apotheek en scopenreiniging.

Grafiek gevaarlijk afval - 2023

De volgende grafiek toont met name de stijgende lijn specifiek ziekenhuisafval van afgelopen jaren, waarbij in 2022 een kleine daling te zien is ten opzichte van 2021. De daling van de milieubelasting heeft in 2023 doorgezet. Deze daling is vooral toe te schrijven aan een strengere scheiding van het specifiek ziekenhuisafval. Verder valt op dat het aandeel restanten laboratorium verdubbeld is:

Grafiek gevaarlijk afval 2 - Genormaliseerd op vloeroppervlakte 2017-2022

PET voor de Plastic Soup Foundation

Inzamelcontainer PET

Op 1 juli 2021 is het statiegeld op kleine plastic (PET) flessen ingevoerd en sindsdien zamelt het IJsselland Ziekenhuis samen met Albron plastic flessen in. Er zijn inleverpunten gerealiseerd bij de horeca in de centrale hal en bij het personeelsrestaurant. Het statiegeld wordt gedoneerd aan de Plastic Soup Foundation. Deze stichting heeft als voornaamste doel vervuiling door plastic terug te dringen.

In 2023 zijn door medewerkers en bezoekers van het IJsselland Ziekenhuis 7.429 PET-flessen ingeleverd in de inzamelcontainers. Dit heeft een bedrag opgeleverd van € 946,54. Dit bedrag is gedoneerd aan de Plastic Soup Foundation.

Onderzoek naar medicatie in afvalwater

Nederlands Consortium
**Antibiotica- en
Medicijnresten
uit Water**

Onder leiding van de Universiteit van Wageningen is in 2022 gestart met een onderzoek naar medicatieresten in afvalwater. Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met vooraanstaande watertechnologiebedrijven, farmaceuten en zorginstellingen en zal ongeveer 3,5 jaar duren.

Het onderzoek is erop gericht om de lozing van medicijnresten en in het bijzonder antibiotica(resten) bij de bron terug te brengen naar nul. Deze lozingen dragen namelijk bij aan Antimicrobiële Resistentie (AMR), die volgens de WHO één van de grootste bedreigingen is voor gezondheid en voedselveiligheid. In dit onderzoek bundelen de verschillende stakeholders hun krachten om compacte technologische oplossingen te ontwikkelen voor de decentrale zuivering van afvalwater van zorginstellingen.

In de komende 3,5 jaar zal aan de hand van updates over dit onderzoek gerapporteerd worden in de Milieuraapportages.

Gevaarlijke stoffen

Transport en opslag

Het IJsselland ziekenhuis heeft diverse klassen gevaarlijke stoffen in huis. Een overzicht van deze stoffen is aangegeven in de 'Gevaarlijke stoffen matrix'. Hierin staan alle (gevaar)eigenschappen van de stoffen beschreven evenals de bijbehorende afdelingen en ruimten waar deze zich bevinden. De lijst wordt doorlopend geactualiseerd met onder andere informatie vanuit Zorgservice XL. Zij leveren maandelijks rapportages aan met hierin de geleverde gevaarlijke stoffen, de hoeveelheden, de afdeling en de bijbehorende veiligheidsinformatiebladen.

Het IJsselland Ziekenhuis heeft de volgende vervoersstromen van gevaarlijke stoffen:

Het uitgaande vervoer:

- Afvalstoffen, niet zijnde specifiek ziekenhuis afval
- Specifiek ziekenhuis afval
- Diagnostisch materiaal (laboratorium zendingen)
- Lege ongereinigde emballage

Het inkomende vervoer:

- Stoffen en producten voor operationele doeleinden
- Medische gassen
- Diagnostisch materiaal

Evofenedex

Omdat het IJsselland Ziekenhuis werkt met gevaarlijke stoffen en gevaarlijke stoffen opslaat, verpakt en vervoerd is het ziekenhuis wettelijk verplicht om een ADR gecertificeerde veiligheidsadviseur te hebben.

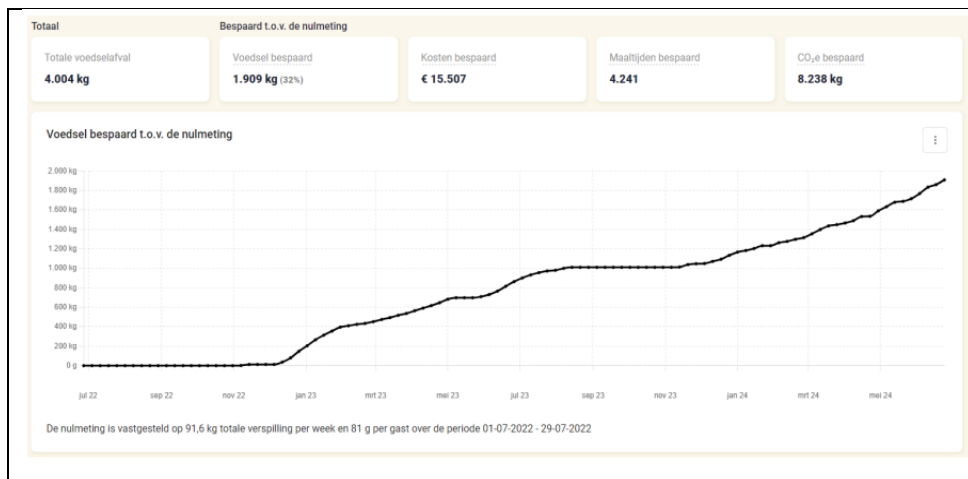
Het IJsselland Ziekenhuis heeft een vaste, gecertificeerde, ADR adviseur van Evofenedex die onder andere ADR en PGS audits uitvoert in het ziekenhuis (dit betreft het transporteren en opslaan van gevaarlijke stoffen).

Op 21 augustus 2023 heeft de ADR/PGS audit plaatsgevonden in het ziekenhuis. Tijdens de audit zijn enkele actiepunten geconstateerd. Op deze actiepunten zijn maatregelen genomen en bij de betreffende afdeling(en) uitgezet. Bij de audit van 2024 zullen de genomen acties geëvalueerd worden, waarna eventueel benodigde vervolgacties worden uitgezet.

Catering en voeding

Orbisk

Ook in 2023 heeft Albron zich ingezet om voedselverspilling tegen te gaan. In de keuken wordt sinds 2021 gebruik gemaakt van een geautomatiseerd meetsysteem van Orbisk. Dit systeem is een combinatie van een camera, een weegschaal, beeldherkenning en rapportage waarmee per teruggekomen bord vanuit de kliniek in kaart is gebracht hoeveel, en wat, er is weggegooid. Tevens wordt er gemeten hoeveel er bij het bereiden van de maaltijden weggegooid is.

Met de gegenereerde data vanuit Orbisk wordt door de chef-kok de inkoop geoptimaliseerd en de porties beter gebalanceerd, en de resultaten worden gebruikt bij elke dag-start. Met het gebruik van de Orbisk wordt het proces steeds verder geoptimaliseerd met een jaarlijkse vermindering van voedselverspilling als resultaat. Ten opzichte van de nulmeting uit 2021 is er een besparing gerealiseerd van 1909 kg voedsel wat overeenkomt met een besparing van € 15.500,-.

Nationale week zonder vlees 2023

Samen met partner Albron heeft het IJsselland Ziekenhuis van 6 t/m 12 maart 2023 wederom deelgenomen aan de Nationale week zonder vlees om een flexitair eetpatroon te promoten, hierbij wordt vlees en vis afgewisseld met vegetarische of plantaardige gerechten. Zodoende was er in het personeelsrestaurant, bij de horeca in de centrale hal en bij de patiëntenvoeding extra vegetarisch aanbod.

Eet geen dierendag 2023

Ook in 2023 heeft het IJsselland Ziekenhuis samen met Albron meegedaan aan de landelijke Eet geen dierendag. Dit is een actie van Stichting Wakker dier. Het doel van deze dag is om van dierendag écht een diervriendelijke dag te maken.

Op deze dag is het assortiment in het personeelsrestaurant aangepast met extra vegetarische opties en daarnaast zijn patiënten gestimuleerd om de vegetarische keuze op de menukaart te kiezen, namelijk; namelijk Stoofschotel van stukjes soja met koriander, rozemarijn, laurier en kruidnagel. Rode kool met appel en gekookte aardappelen.

Vervoer

Wagenpark

In 2023 is het wagenpark van het IJsselland Ziekenhuis ongewijzigd gebleven. De bedrijfswagens worden ingezet door de apotheek en het AKL, daarnaast heeft het ziekenhuis een elektrisch pendelbusje. Sinds augustus 2020 rijdt de apotheek met een volledig elektrische bestelauto, deze auto wordt ingezet voor het bezorgen van medicijnen. Eind 2023 is er een aanbesteding uitgeschreven voor het elektrificeren van de auto's van het AKL.

Woon-werkverkeer

In 2023 heeft het IJsselland Ziekenhuis 2.365 medewerkers, hiervan wonen 971 medewerkers binnen een straal van 7,5 kilometer van het ziekenhuis en 1.509 medewerkers wonen binnen een straal van 15 kilometer van het ziekenhuis.

7,5 kilometer is de verkeerskundige norm voor fietsafstand van maximaal een half uur. In de doelstellingen van de Rijksoverheid (Agenda fiets 2017-2020) wordt, vanwege de opkomst van de elektrische fiets, zelfs 15 kilometer als haalbaar vermeld.

De onderstaande tabel laat de woon-werk afstand van de medewerkers zien:

Afstand tot ziekenhuis (enkele reis)	Aantal medewerkers	%
0 – 7,5 km.	971	41,06 %
7,5 – 15 km.	538	22,75 %
15 – 30 km.	583	24,65 %
30 – 50 km.	203	8,58 %
50 – 100 km.	62	2,62 %
> 100 km.	8	0,34 %

Tabel woon-werkafstand 2023

De gemiddelde afstand van het woonadres van de medewerkers tot het ziekenhuis is 14,78 kilometer en het totaal aantal kilometer aan woon-werkverkeer is 6.983.315 km. Dit is 1.333.397 km minder ten opzichte van 2022. Dit is het totaal aantal kilometers woon-werkverkeer (openbaar vervoer, personenauto, fietsen en lopen). Aangetekend dat de gegevens van 2022 wegens een storing niet helemaal representatief zijn.

In 2023 werd ca. 5.563.142 km woon-werkverkeer gereden met een auto. Dit is 882.094 km minder als in 2022 (6.445.236 km).

In 2023 werd er door medewerkers van het IJsselland Ziekenhuis 1.232.116 km afgelegd voor woon-werkverkeer door middel van het gebruik van fiets. Er werd afgelopen jaar 947 km minder gefietst ten opzichte van het jaar 2022. Hierbij aangetekend dat de lopende medewerkers in 2023 niet in kaart zijn gebracht en het hier gaat om alleen de fietsende medewerkers.

(Deze berekeningen zijn gebaseerd op geanonimiseerde personeelsgegevens omtrent woon-werk afstanden en geanonimiseerde gegevens vanuit toegangsbeheer van parkeervoorzieningen en fietsenstallingen.)

Bezoekersverkeer

In 2023 hebben 439.112 bezoekers en patiënten geparkeerd op het terrein van het IJsselland Ziekenhuis, dit is een toename van 13,8 % ten opzichte van 2021. Deze stijging is vooral toe te schrijven aan de hogere productie die in 2023 is gedraaid wat ook meer bezoekers heeft opgeleverd. De stijging is ondanks de hogere productie opmerkelijk omdat er steeds meer consulten op afstand gegeven worden.

(Bovenstaande cijfers zijn vergeleken met het jaar 2021 omdat er vanwege een storing aan het toegangssysteem van het jaar 2022 alleen de cijfers van het eerste half jaar beschikbaar waren wat een vertekend beeld geeft).

De gemiddelde reisafstand binnen het adherentiegebied van het ziekenhuis is 9,1 km. Dit betekent dat de totale reisafstand van de bezoekers ca. 7.991.838 km was in 2023, dit staat gelijk aan 1.542 ton CO₂ uitstoot door bezoekersverkeer.

(Voor de berekening van de CO₂ emissie is gebruik gemaakt van de CO₂ emissiefactorenlijst uit de CO₂ Prestatieladder op basis van well to wheel.)

Inkoop

Het IJsselland Ziekenhuis heeft een Inkoop- en aanbestedingsbeleid waarin duurzaam inkopen een onderdeel is. Zo is in dit beleid vastgelegd dat de milieucoördinator altijd wordt geconsulteerd bij aanbestedingen. Alle inkoop voor het IJsselland Ziekenhuis wordt gedaan door Zorgservice XL, zij kopen tevens in voor vijf andere regionale ziekenhuizen en verzorgen ook een magazijnfunctie voor de ziekenhuizen.

Bij de aanbestedingen in 2023 die Zorgservice XL namens het IJsselland Ziekenhuis heeft uitgevoerd zijn duurzaamheidscriteria toegepast met als leidraad de criteria van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), de inkooptool van het MPZ en de Milieuthermometer Zorg. Voor aanbestedingen van producten of diensten waarvoor de duurzaamheidscriteria niet beschikbaar waren werd een vergelijkbaar beleid gevoerd.

Voorbeelden van aanbestedingen met duurzaamheidskenmerken die Zorgservice XL eerder heeft verzorgd zijn de aanbestedingen afvalverwerking, groenbeheer en schoonmaak. In 2023 is er voor het IJsselland Ziekenhuis een start gemaakt voor het aanbesteden van het wagenpark van het AKL om die te elektrificeren. Daarnaast is er ook een pilot gedraaid voor het toepassen van Vernacare in het ziekenhuis ter vervanging van de huidige bed-pan-spoelers.

Vastgoed

IJsselland Ziekenhuis

In 2022 is geen nieuwbouw gepleegd of zijn er uitbreidingen aan het gebouw geweest. Wel is eind 2022 het huisvestingsplan in het ziekenhuis afgerond. Het bruto vloeroppervlak van het ziekenhuisgebouw blijft hierdoor 47.451 m² en de gebouwinhoud blijft 150.001 m³.

Healing environment

Entree Spoeplein

Het IJsselland Ziekenhuis heeft een sfeer- en uitstralingsplan dat bij nieuwbouw- en renovatieprojecten wordt toegepast. Uitgangspunten van dit plan zijn onder andere het bieden van positieve afleiding voor patiënten en haar bezoekers; het onderdrukken van negatieve emoties en oriëntatiebevordering binnen het gebouw. Met het toepassen van bijvoorbeeld kleur- en lichtgebruik wordt het welbevinden van zowel de patiënt, bezoeker als personeel bevorderd door een prettigere omgeving om te creëren. Hiermee verbetert tevens de "mindset" en hiermee de effectiviteit van het personeel.

In 2023 zijn er binnen het project Realisatie Spoeplein diverse elementen toegepast. Middels een intensieve samenwerking tussen beide organisaties (Huisartspost Rijnmond en de Spoedeisende hulp IJsselland Ziekenhuis) is het Spoeplein tot stand gekomen. In de voorgaande situatie waren er in het gebied twee aparte balieruimtes en wachtruimtes. Binnen het project is in de lichte entree één ruime balie gemaakt waar patiënten zich kunnen aanmelden.

Vervolgens wordt achter de schermen bepaald wie de patiënt de best passende zorg kan bieden, een stap om de juiste zorg op de juiste plek te brengen.

Er is meer daglicht in de gezamenlijke wachtruimte gebracht, een rustigere uitstraling gecreëerd, een Healing Art Visual aangebracht (zie afbeelding), comfortabelere zitplekken geplaatst, koffie/ thee voorziening aanwezig en een automaat met gezonde snacks toegevoegd.

Om de vindbaarheid te bevorderen (zowel intern als op het buitenterrein) is de bewegwijzering

uitgebreid en is er een duidelijke, verlichte, aankondiging buiten bij de entree voor het Spoedplein aangebracht.

Green Teams

Stappen om het ziekenhuis te verduurzamen worden vooral gezet door de facilitaire- en ondersteunende afdelingen. Door een steeds grotere bewustwording binnen de zorgafdelingen ontstond echter de behoefte om ook een bijdrage te leveren, vanuit deze afdelingen is het Green Team geïnitieerd.

Op 22 april 2021 zijn er een ziekenhuisbreed Green Team en een Green Team OK/IC opgericht. De voorzitter van beide teams is gynaecoloog Noush Kianmanesh Rad. De leden van de Green Teams overleggen periodiek met elkaar en houden voornamelijk onderling contact via een Whatsapp groep en via de mail.

Door het instellen van een Green Team voldoet het IJsselland Ziekenhuis aan het normschema Milieuthermometer Zorg, versie 6. Daarnaast past het Green Team bij het programma Duurzame Zorg van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Uiteraard kunnen ook andere afdelingen een eigen Green Team oprichten dat zich primair richt op verduurzaming en vraagstukken binnen de eigen afdeling. Het initiatief tot een dergelijk Green Team binnen een afdeling komt dan vanuit de medewerkers en niet van hogerhand.

Missie

De vastgestelde missie van het Green Team luidt als volgt:

Het Green Team van het IJsselland Ziekenhuis bestaat uit medewerkers en medici die de milieubelasting van het ziekenhuis willen verkleinen. Het Green Team zal zich inzetten om bewustwording en betrokkenheid bij collega's te creëren en kritisch te kijken naar verspilling en duurzame mogelijkheden op de werkvloer. Door ideeën over duurzamere zorg uit te werken en collega's hierover te enthousiasmeren zal het Green Team een groene beweging binnen het IJsselland Ziekenhuis in gang zetten.

Leden

Een aantal leden van het algemene Green Team nemen ook deel aan het Green Team OK/IC, zodat samenwerking en samenhang geborgd is. De Green Teams bestaan uit de volgende leden (juli 2023):

• N. Kianmanesh Rad <i>Gynaecoloog</i>	Green Team en Green Team OK/IC voorzitter
• A. van der Spek <i>Coördinator duurzaamheid & milieu</i>	Green Team en ondersteuning
• M. Bruijninx <i>Chirurg</i>	Green Team OK/IC
• M. van Krimpen <i>OK assistent</i>	Green Team OK/IC
• J. Lens <i>Anesthesioloog/intensivist</i>	Green Team OK/IC
• M. Montazeri <i>AIOS heelkunde</i>	Green Team OK/IC

• T. de Oliveira Barbosa <i>Uroloog</i>	Green Team OK/IC
• A. Leen <i>OK assistent</i>	Green Team OK/IC
• M. Boute <i>Uroloog</i>	Green Team OK/IC
• C. Wulffraat <i>Verpleegkundig specialist cardiologie/VAR</i>	Green Team
• M. Zandvliet <i>Deskundige infectiepreventie/DSRD/DSMH</i>	Green Team
• B. van Hoop <i>Administratief medewerker MIB/GTB</i>	Green Team
• R. van Willigen <i>Medisch instrumentatie technicus</i>	Green Team
• R. Roozendaal <i>Medisch instrumentatie technicus</i>	Green Team
• M. Swijnenburg <i>Deskundige infectiepreventie/DSRD/DSMH</i>	Green Team
• J. van Heck <i>Kwaliteitsfunctionaris Ziekenhuisapotheek</i>	Green Team Apotheek
• M. Heijnen <i>Ziekenhuisapotheker</i>	Green Team Apotheek
• N. Groenendijk <i>Teamleider AOA</i>	Green Team AOA
• R. van Meeuwen <i>Verpleegkundige AOA</i>	Green Team AOA
• M. Verbeek <i>Verpleegkundige AOA</i>	Green Team AOA

Activiteiten

Het Green Team heeft als doelstelling om duurzaamheid binnen het IJsselland Ziekenhuis niet alleen een keuze in relatie tot wet- en regelgeving en het milieukeurmerk te laten zijn maar een gegeven, niet alleen binnen de facilitaire- en ondersteunende afdelingen maar binnen het gehele ziekenhuis. Verdere verduurzaming van het IJsselland Ziekenhuis moet een vanzelfsprekendheid zijn voor alle medewerkers en medici waarbij ook initiatieven en ideeën vanuit de werkvloer worden gestimuleerd en overwogen.

De Green Teams van het IJsselland Ziekenhuis zijn aangesloten bij de Groene Zorg Alliantie, dit is het breedste platform voor groene zorgcommissies en Green Teams in Nederland. Vanuit dit platform wisselen Green Teams van verschillende ziekenhuizen informatie en ideeën uit. In 2023 zijn er vanuit het Green Team verschillende initiatieven geweest, zoals o.a.:

- Zo zijn er twee volle rolcontainers met schone plastic spullen verzameld en verstuurd naar de Stichting Scrap om hergebruikt te worden;
- Er is een nieuw proces omtrent het inzamelen van batterijen en het papier wordt apart ingezameld op de OK;
- Schone maar niet steriele jassen worden gebruikt bij daarvoor geschikte operaties;
- Er is kritisch naar trays gekeken en er zijn voorstellen gedaan ter verbetering van de trays;
- De inhalatieslangen worden een keer per maand vervangen in plaats van een keer per week;
- Er is een deelname aan het project Upcycle waarbij staplers, ultracision etc. worden ingezameld op deels te worden gerecycled. In 2023 zijn 12 containers ingezameld waardoor 190 kg is hergebruikt en 357 kg CO₂ is bespaard.

Verder zijn op initiatief van het Green Team OK/IC de kranen beperkt in de doorstroom van het aantal liters per minuut waarmee er veel water wordt bespaard.

Ook binnen de afdeling Medische Techniek staat duurzaamheid op de agenda en wordt bekeken waar refurbishing mogelijk is en wordt duurzaamheid bij aanbestedingen meegenomen. Bij elke aanbesteding is duurzaamheid een onderdeel van de businesscase en moet aangetoond worden op welke manier de investering bijdraagt aan de verduurzaming van het ziekenhuis.

Initiatief vanuit medewerkers

Op de poli Vaatchirurgie is onlangs een wijziging doorgevoerd die bijdraagt aan vermindering van de afvalberg. Op deze poli gebruiken de vaatchirurgen tegenwoordig andere afdekdoeken om patiënten die een spataderbehandeling (de zogenaamde 'VNUS closure' behandeling) moeten ondergaan steriel mee af te dekken. Voorheen werd één groot standaard operatiepakket gebruikt. Hierin zitten ook doeken en plastic afvalzakken, die niet gebruikt worden tijdens deze behandeling, maar wel na afloop weg gegooid moeten worden. Nu gebruiken we 1 grote en 1 kleinere afdekdoek, welke beide apart steriel verpakt zitten. Indien nodig, kan een extra afdekdoek worden geopend. Er wordt niets meer ongebruikt weg gegooid. Ook is het bij deze behandeling niet nodig dat de arts in een steriele operatiejas staat, dus ook deze wordt niet meer gebruikt. Vaatchirurg dr. Steven Buijk: "Op deze manier kunnen we nog steeds de meest veilige zorg aan de patiënt geven en dragen we bij aan een vermindering van afval tot wel 50% per spatader-behandeling."

In cijfers komt deze besparing neer op 0,8 kg minder materialenverbruik per patiënt. In 2023 is op deze wijze 40 kg materiaal bespaard. In 2024 wordt een besparing van ruim 163 kg verwacht. Dit staat gelijk aan ruim 360 boeken, oftewel bijna 4 gemiddelde boekenkasten vol.

- Einde document -